

جامعة المصطفى عليه السلام

مجتمع آموزش عالی فقه

مدرسه عالی فقه تخصصی

پایان نامه کارشناسی ارشد رشته فقه مقارن

عنوان:

ازدواج موقت و نکاح مسیار در فقه فریقین

استاد راهنما:

حجة الاسلام و المسلمین مجتبی فروزانفر (زیده عزه)

استاد مشاور:

حجة الاسلام و المسلمین خالد غفوری (زیده عزه)

طلبه:

محمد تاشکایناتان

مرداد ماه : ۱۳۸۹

مسئولیت نقل مطالب در این پایان نامه ب عهده نویسنده می باشد .

هرگونه استفاده از این پایان نامه با ذکر منبع بلا اشکال است و نشر آن در داخل کشور، منوط به

اخذ مجوز از جامعه المصطفی العالمیه است .

تقدیم :

تقدیم به ساحت مقدس پیامبر گرامی اسلام و اهل بیت گرامی اش علیهم السلام ؛ و تقدیم به ساحت مقدس امام عصر و الزمان (عج) یگانه منجی بشر و دادگستر جهان و پناهگاه مستضعفان که دل‌های مومنان برای ظهور آن گل سرسبد جهان پرپر می زند و چشمان ما در انتظار رویت آن یگانه ذخیره خداوند متعال در زمین است .
 و به پیشگاه بزرگ مرد عصر حاضر و فانی فی الله و فی رسول الله و فی حجج الله و موسس کبیر انقلاب پرشکوه ایران اسلامی و سالک الی الله ؛ روح الله الخمینی (قدس الله روحه)

تشکر و قدردانی :

اینجانب پس از حمد و سپاس الهی و با سلام و صلوات بر پیامبر نور و رحمت محمد مصطفی و اهل بیت مطهرش علیهم السلام؛ وظیفه خود می دانم؛ از تمامی کسانی که در تربیت و پرورش علمی بنده و امثال بنده زحمت کشیده و می کشند و همچنین از کسانی که در تدوین این پایان نامه اینجانب را یاری نمودند تشکر و قدر دانی نمایم؛ از جمله از استاد فاضل و راهنمای محترم جناب حجة الاسلام و المسلمین محبتی فروزانفر (زیده هزه) و از استاد مشاور محترم جناب حجة الاسلام و المسلمین خالد خافوری (زیده هزه) و از مدیریت محترم جامعه المصطفی و مدیریت محترم مجتمع آموزش عالی فقه؛ مسئولان محترم مدرسه فقه تخصصی؛ واحد پایان نامه و تمامی کسانی که در ایجاد بستر تحقیق و پژوهش سهیم اند؛ کمال تقدیر و تشکر خالصانه خود را ابراز می دارم. و از کلیه کسانی که در به ثمر رسیدن این پژوهش به هر نحو نقش داشته اند؛ صمیمانه تشکر و قدردانی نموده و در پایان از خانواده محترمه ام که با تحمل زحمات و سختی‌ها همیشه پشتیبان اینجانب بوده و هستند؛ تشکر و قدردانی می نمایم.

چکیده:

اصل حلیت نکاح متعه بین فرق اسلامی اتفاقی است. و آنچه که مورد اختلاف است. این است که نکاح متعه تحریم و نسخ شده است یا نه؟ مدعیان تحریم و نسخ نکاح متعه از قرآن و سنت و اجماع و عقل دلائلی آورده اند. و لی این دلائل در حدی نیستند که بتوانند بقای حلیت متعه را مخدوش کنند.

ما در بخش اول فصل دوم این تحقیق، مفصل در باره اصل ثبوت ازدواج موقت بحث کردیم. و در این چکیده بطور اجمالی ادله اصل ثبوت و عدم تحریم متعه را مرور می کنیم: اصل نکاح متعه با ظاهر آیه شریفه «فما استمتعتم به منهن فاتوهن أجورهن» النساء: ۲۴ ثابت است، و قرائتهای صریحی که در مورد نکاح متعه از این آیه، از بزرگان و فقهای صحابه نقل شده، و احادیث نبوی که در حد تواتر در مورد حلیت آن نقل شده و اجماع امت بر حلیت آن، اصل حلیت متعه را به طور یقینی اثبات می کند. ولی مذاهب اسلام در نسخ و تحریم نکاح متعه اختلاف کرده اند. اصل بقای حلیت متعه و استصحاب آن و عدم دلیل واضح و متواتر بر نسخ آن و بر خلاف اصل بقای حلیت بودن نسخ، و در کنار این، عدم اجماع و عدم علم ما به متواتر بودن نسخ نکاح متعه و عدم جواز نسخ قرآن با خبر واحد که بین فریقین ثابت است. تمام اینها دلیل بر عدم نسخ نکاح متعه می باشد، چون ادله نسخ و تحریم ظنی و مشکوک می باشد و دلیل ظنی و مشکوک نمی تواند، علم و یقین سابق را از بین ببرد.

و تأیید می کند کلام ما را؛ عدم ورود خبر منقول صریح و پافشاری بزرگان و فقهای صحابه بر بقای حلیت متعه، مثل ابن عباس و ابی بن کعب و جابر بن عبد الله و امیرالمومنین علی (ع) و ابو سعید خدری و زید بن ثابت و اسماء بنت ابی بکر و عمران بن حصین و ده ها صحابه دیگر... رضی الله عنهم، و نقل بقای حلیت آن در عصر نبوت و ابی بکر و تا اواخر خلافت عمر بن خطاب، و نسبت دادن عمر تحریم متعه را به خودش و اسناد انجام متعه از طرف جابر بن عبد الله رضی الله عنه تا اواخر خلافت عمر به تمام اصحاب و بقای بسیاری از تابعین از جمله عطاء و طووس و سعید بن جبیر و مجاهد و ابن جریج ... و فقهای عامه امثال حکم و سدی و ابن بطلال ... و نقل هر دو قول تحلیل و تحریم از امام مالک و امام حنبل و اجماع اهل بیت علیهم السلام و فقهای مذهب امام جعفر صادق (ع) بر حلیت متعه

و متناقض بودن روایات تحریم و تکرار تحریم و تحلیل متعه در خیبر، و سال فتح مکه، و سال اوطاس، و حجت القضاء، و حجة الوداع، و در تبوک، و در حنین،. تفصیل این مبحث در فصل سوم بخش اول بطور مفصل مورد بحث و بررسی قرار گرفته است.

و اما ازدواج مسیار؛ ازدواجی است که غیر از شیعه، بین سائر مذاهب اسلام در این چند ده آخر شایع و منتشر شده است. ازدواج مسیار همان احکام و شرائط نکاح دائم را دارد با دو تفاوت، یکی با اسم مخصوصی که دارد (مسیار) غایت و حقیقت و حکمت جعل این نکاح را نشان می دهد. و آن، این که افرادی که امکان ازدواج دائمی را ندارند، و یا

افرادی که از ترس زن اول و بهم رختن نظام خانواده اش به صورت پنهانی به چنین ازداجی تن می دهند ، ویا افرادی که تحمل مشقت ازدواج دائمی را ندارند و فقط به دنبال لذات شهوتی جنسی هستند و ، ویا زنان بیوه ویا پیرختران ویا زنانی که ثروتمند هستند که شوهر ندارند.. و سائر برای دست رسی آسان به تمایلات جنسی و شهوتی مشروع دست به چنین ازدواجی می زنند. چون در چنین ازدواجی احکام و شرائط سنگین مادی وجود ندارد .

تفاوت دوم این که ادواج مسیاری ازدواجی است که به صورت دائم منعقد می شود و تمام احکام نکاح دائم را دارد ولی با این تفاوت : زن داوطلبانه از حق نفقه و مسکن و همخوابگی و امثال آن تنازل می کند، و شوهر مختار است، هر وقت بخواهد نزد زن بیاید . و زن نیز، در امور خویش آزاد است. چون حق نفقه ندارد . از این حیث که این نکاح اسباب آسان زناشویی را فراهم کرده است، مسیاری نامیده شده است . و اگر مسیاری را بر وزن مفعال (مفتاح) بگیریم ، می شود اسم آلت ، یعنی آلت و وسیله ای که کار ازدواج را آسان کرده است . جمهور علماء اهل سنت و تمام علماء شیعه آن را مشروع می دانند .و دلیلش این است که زن این حق را دارد که ، داوطلبانه و بدون اکراه به شکل شرط فعل نه شرط نتیجه از بعضی حقوقش تنازل کند. در این صورت نکاح مسیاری نکاح جائز است . ودر غیر این صورت اشکال دارد .

کلید واژه ها :

ازدواج ، نکاح ، مسیاری ، متعه ، مبیعت .، نکاح مسیاری ، نکاح متعه

مقدمه

بیان مسأله :

مسأله ازدواج و تشکیل خانواده و علاقه زن و مرد به یک دیگر یک غرضیه فطری قوی است که خداوند متعال در درون انسان نهاده است ، و همچنین بقای نسل انسان نیز به ازدواج و تشکیل خانواده و به استمرار این علاقه بستگی دارد . خداوند متعال برای تامین نسل سالم و مشروع مقرراتی جعل کرده است . و ارتباط زن و مرد را محدود به چند راه کرده است . ۱- ازدواج دائم ، ۲- ملک یمین ، ۳- ازدواج موقت . ازدواج دائم برای کسانی که امکانات مادی در اختیار دارند بهترین راه است، برای تشکیل خانواده و تولید نسل سالم و ایجاد مهر و محبت در خانواده . و ازدواج ملک یمین (برده) با از بین رفتن مفهوم برده داری از بین رفته است . اما ازدواج موقت اهمیت و ضرورتش برای کسانی که امکانات مادی در اختیار ندارند راهی است برای مصون ماندن از فساد و فحشاء و دوری از گناه ، در مواقع ضرورت و اضطرار این نکاح به داد افراد مضطر می رسد .

این ازدواج در صدر اسلام بوده و در اصل مشروعیت آن ، مذاهب اسلام هیچ اختلافی ندارند. اما در باره نسخ و تحریمش؛ گروه کثیری از مسلمانان قائل به تحریم این نوع نکاح شده اند و این تحقیق در صدد حقیقت این ادعا و پاسخ آن است . و همچنین در صدد بررسی حقیقت نکاح مسیاری است که، در این اواخر در بین برادران اهل سنت در کشورهای خلیج فارس و سائر کشورهای سنی نشین رایج شده است و همچنین

این تحقیق در صدد مقارنه بین این دو ازدواج بر آمده ، و مشروعیت و احکام این دو نکاح را تطبیق می کند . امید است که این تحقیق بتواند برای کمتر کردن اختلافات بین دو طائفه بزرگ اسلامی شیعه و اهل سنت وسیله ای باشد و همچنین بتواند برای حل یکی بهرانه‌های اجتماعی که با روابط جنسی نامشروع به وجود آمده ، و اصل و نسل انسان را تهدید می کند، کمکی بکند و بتواند ازدواج سالم و مشروع که در صدر اسلام برای حل مشکلات جنسی انسانها در مواقع ضرورت و اضطرار تشریح شده بوده را ، تبیین کند و یک سنت فراموش شده را احیاء کند و این تحقیق از آن حیث اهمیت و ضرورت فراوانی دارد .

اهمیت تحقیق :

این تحقیق از آن جهت اهمیت دارد که نکاح متعه و موقت که یکی از موضوعات اختلافی بین مسلمان است . و برای حل این مشکل انجام چنین تحقیقاتی ضروری است . و این که موافقان و مخالفان این مساله از روی چه معیارهایی با هم مخالفت می کنند و اگر هم با هم مخالف هستند از روی علم و آگاهی با هم مخالفت کنند، و تعصبات کورکورانه را کنار بگذارند و روی عقل و نقل حقیقت این مساله را بررسی کنند تا این که حقیقت این مساله پی ببرند و اختلافاتی که از روی جهالت و تعصبات کورکورانه به وجود آمده برطرف کنند. و یکی از موانع عدم اتحاد و وحدت خودشان را بردارند و دست دشمنان بدخواه . و مانع اتحاد و وحدت مسلمانان را قطع کنند . این تحقیق در راستای تحقق این اهداف ضرورت دارد . به یاد آن روزی که صاحب ما ، سرور ما و گل سرسبد جهان ، بقیه الله الاعظم عجل الله تعالی فرجه الشریف ظهور کند و تمام این اختلافات را از بین ببرد .

فرضیه تحقیق :

نکاح متعه در صدر اسلام مشروع بوده و رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم بر حلیت آن تاکید داشته است ، و در مواقع ضروری به انجام آن امر می کرده است ، اصحاب نیز نکاح متعه را حلال می دانستند و جابر بن عبد الله حلیت و انجام آن را تا اواخر خلافت عمر بن خطاب به تمام اصحات نسبت داده است . ما شواهد معتبر داریم که نکاح متعه نسخ نشده است ، دلائلی که برای اثبات نسخ بیان شده است ، از اعتبار کافی برخوردار نیست . اما نکاح بسیار همان نکاح دائم است ، با این تفاوت که زن از بعضی حقوقش مثل مسکن و نفقه و مبیعت تنازل می کند . و این تنازل در صورتی که از روی اکراه نباشد ، و زن داوطلبانه و از روی علم و آگاهی از بعضی حقوقش تنازل کند ، خللی به عقد نکاح وارد نمی کند . و عقد صحیح است .

سوالات پژوهش :

آن چه که در این پژوهش در مد نظر بنده بوده ؛ بیشتر ادله ثبوت نکاح متعه و بسیار بوده به خاطر این به سوالات زیر توجه بیشتری شده است .

سوال اصلی تحقیق :

ادله ازدواج موقت و نکاح مسیاری در فقه فریقین چیست ؟

سوالات فرعی :

- ۱- اصل تشریح نکاح متعه در قران و سنت و در اقوال اصحاب و تابعین و مفسرین و فقهای مذاهب اسلام چگونه است ؟
- ۲- تعریف لغوی و اصطلاحی نکاح متعه و مسیاری و حکمت و فلسفه آن دو نکاح چیست ؟
- ۳- فرضیه نسخ نکاح متعه در قران و سنت چیست و جواب آن .
- ۴- فتاوی علمای عامه و خاصه در باره نکاح مسیاری و ادله آنها ؟
- ۵- احکام و شروط نکاح متعه و مسیاری چیست ؟
- ۶- اشتراکات و افتراقات نکاح دائم و موقت و مسیاری چیست ؟

اهداف تحقیق :

أ-اهداف علمی:

- ۱ - در این تحقیق با مشروعیت نکاح متعه آشنا می شویم .
- ۲ - ادله مشروعیت ، و حلیت نکاح متعه برای کسانی که به دنبال حقیقت و پژوهش در این زمینه هستند، آشکار می شود.
- ۳- ادله مشروعیت و احکام نکاح مسیاری مورد بحث قرار گرفته است ، و برای کسانی که به دنبال تحقیق و بررسی در این مورد هستند ، کمک خواهد کرد .
- ۴ - با احکام نکاح متعه و مسیاری در فقه فریقین به طور اجمالی آشنا می شویم
- ۵- با مقارنه ای که بین احکام نکاح متعه و دائم و مسیاری انجام شده حقیقت مشروعیت نکاح متعه و مسیاری برای مخاطبان بهتر معلوم می شود .
- ۶- در نتیجه مشروعیت و احلیت نکاح متعه و مسیاری تا روز قیامت برای مخاطبان اثبات می شود.

ب-اهداف عملی و کاربردی:

- ۱ - مؤسسات فقهی ، مدارس، و مراکز علمی طلاب و دانشجویان محترم می توانند از یافته های آن استفاده کنند.

۲ - یافته‌های این تحقیق زمینه پیشرفت را در این موضوع فراهم می‌کند.

پیشینه تحقیق :

پیشینه نکاح موقت در فقه قریقین :

نکاح متعه پیشینه ای مساوی ، حتی طولانتر از دین مبین اسلام دارد . و اصل مشروعیت نکاح متعه در اسلام، بین مذاهب اسلامی اجماعی می باشد . اما این که ، این مشروعیت، تحریم یا نسخ شده است یا نه اختلافی می باشد و در باره حلیت و تحریم آن، کتاب و مقالات و تحقیقات و مناظرات بسیار انجام شده است .

پیشینه نکاح مسیاری در فقه قریقین :

اما نکاح مسیاری پیشینه ای چندان طولانی از حیث مسمی ندارد و این مسمی (مسیار) چندده پیش در کشورهای خلیج فارس بالخصوص در عربستان پیدا شده است . اما از حیث محتوا نکاح مسیاری همان نکاح دائمی است ، با این فرق که زن در این نکاح با میل خودش از بعضی حقوقش مثل نفقه و مسکن و میت و قسم (همخواهی) ... تنازل می کند . این نکاح بین جوامع اهل سنت متداول و شایع شده است و در مذهب اهل بیت علیهم السلام جایگاهی ندارد . ولی فقهای مکتب اهل بیت علیهم السلام نیز قائل به حلیت آن هستند .

روش تحقیق و گردآوری اطلاعات :

روش این تحقیق توصیفی تحلیلی است. در این تحقیق با گردآوری اطلاعات مربوط به نکاح موقت و مسیاری در فقه قریقین با تجزیه و تحلیل آن از منظر قرآن و سنت پرداخته شده و مشخص می‌کنیم که نکاح موقت و مسیاری در فقه قریقین چه حکم و جایگاهی دارد؟ و راهکارهای قرآن و سنت در این زمینه چیست؟ و چگونه از منظر قرآن و سنت و فقه مذاهب اسلامی جایگاه حقیقی نکاح موقت و مسیاری تبیین کنیم؟ و در نتیجه ثابت می‌کنیم که نکاح متعه و مسیاری هیچ مغایرتی با شریعت مقدس اسلام ندارند و در بعضی موارد؛ مثل مواقع اضطراری، راه‌گشا برای حل مشکلات جنسی جوامع اسلامی می‌باشد .

فهرست مختصر:

عنوان	صفحه
تقديم :	I
تشكر و قدردانى :	II
چكیده :	III
کلید واژه ها :	IV
مقدمه	IV
بیان مساله :	IV
اهمیت تحقیق :	V
فرضیه تحقیق :	V
سؤالات پژوهش :	V
سوال اصلی تحقیق :	VI
سؤالات فرعی :	VI
اهداف تحقیق :	VI
أ-اهداف علمی:	VI
ب-اهداف عملی و کاربردی:	VI
پیشینه تحقیق :	VII
پیشینه نکاح موقت در فقه قریقین :	VII
پیشینه نکاح مسیار در فقه قریقین :	VII
روش تحقیق و گردآوری اطلاعات :	VII
فهرست مختصر:	1
بخش اول: نکاح موقت	9
فصل اول: کلیات	10
1-1-تعریف لغوی متعه :	11
1-1-1-الحاصل :	12

۱۲-۱-۲- تعریف اصطلاحی متعه : ۱۲

۱۴-۱-۳- تاریخچه نکاح متعه : ۱۴

۱۶-۱-۴- حکمت و فلسفه نکاح متعه : ۱۶

۱۹-۲- تعریف لغوی نکاح مسیاری : ۱۹

۲۲-۲-۱- تعریف اصطلاحی ازدواج مسیاری : ۲۲

۲۶-۲-۳- اسباب ظهور نکاح مسیاری : ۲۶

فصل دوم : اصل تشریح ۲۸

۱- قرآن : ۳۰

۳۰-۱-۱- آیه ان تَبْتَغُوا بِأَمْوَالِكُمْ : ۳۰

۳۲-۱-۲- آیه : فَمَا اسْتَمْتَعْتُمْ : ۳۲

۲- سنت : ۳۶

۳۶-۲-۱- احادیث نبوی : ۳۶

۴۰-۲-۲- ائمه اهل بیت علیهم السلام : ۴۰

۴۱-۲-۲-۱- امیر المومنین علی بن ابی طالب علیه السلام : ۴۱

۴۱-۲-۲-۲- محمد باقر علیه السلام : ۴۱

۴۲-۲-۲-۳- امام جعفر صادق علیه السلام : ۴۲

۴۳-۲-۲-۴- امام رضا علیه السلام : ۴۳

۲-۲- مؤیدات سنت : ۴۳

۴۳-۳-۱- سیره اصحاب : ۴۳

۴۴-۳-۱-۱- عبدالله بن عباس بن عبد المطلب : ۴۴

۴۸-۳-۱-۲- عبدالله بن مسعود : ۴۸

۵۱-۳-۱-۳- ابی بن کعب : ۵۱

۵۴-۳-۱-۴- جابر بن عبدالله انصاری و عمرو بن حرث : ۵۴

۵۸-۳-۱-۵- عمران بن حصین خزاعی : ۵۸

۵۹-۳-۱-۶- ابو سعید خدری : ۵۹

۶۸-۳-۱-۱۸- اسماء دختر ابوبکر : ۶۸

- ۱۹-۲-۳-۱- امّ عبداللّٰه بنت ابی خثیمه: ۶۹
- ۲۲-۲-۳-۱- عمر بن خطاب: ۷۰
- ۲۲-۱-۲-۳-۱- أولیات عمر: ۷۴
- ۲۴-۱-۱-۲- ربیعہ بن السبرہ الجهمی: ۷۴
- ۲۶-۲-۳-۱- ام اراکه: ۷۷
- ۲-۳-۲- سیره تابعین:** ۷۸
- ۲-۲-۳-۲- عطاء: ۷۸
- ۲-۲-۳-۲- مجاهد: ۷۹
- ۲-۳-۲-۳- ابن جریج: ۸۰
- ۲-۳-۲-۴- ابن جریر: ۸۰
- ۲-۳-۲-۵- حسن بصری: ۸۱
- ۲-۳-۲-۶- ابن طاووس: ۸۱
- ۲-۳-۲-۷- سعید بن جبیر: ۸۲
- ۲-۳-۲-۷-۱- نکاح متعه از شرب آب حلالتر است: ۸۳
- ۲-۳-۳- اقوال فقهاء:** ۸۴
- ۲-۳-۳-۱- ابن عبد الحکم: ۸۴
- ۲-۳-۳-۲- سدی: ۸۵
- ۲-۳-۳-۴- فقهای مکه و یمن: ۸۶
- ۲-۳-۴- مفسرین اهل سنت:** ۸۷
- ۲-۳-۴-۱- تفسیر قرطبی (الجامع لأحكام القرآن): ۸۷
- ۲-۳-۴-۲- مفاتیح الغیب (تفسیر فخر رازی): ۸۸
- ۲-۳-۴-۳- القرآن العظیم (تفسیر ابن کثیر): ۸۹
- ۲-۳-۴-۴- در المنثور فی تفسیر المأثور: ۸۹
- ۲-۳-۴-۵- طبری (جامع البیان فی تأویل القرآن): ۹۰
- ۲-۳-۴-۶- کشاف (زمخری): ۹۱
- ۲-۳-۵- مفسرین مکتب اهل بیت (شیعه) علیهم السلام:** ۹۲
- ۲-۳-۵-۱- تفسیر مجمع البیان - الشیخ الطبرسی: ۹۲
- ۲-۳-۶- اقوال فقهاء مذاهب اهل سنت:** ۹۴

١-٦-٣-٢- فقهای حنفی : ٩٤.....

٩٤..... ١-٦-٣-٢- سرخسی :

٩٤..... ٢-٦-٣-٢- ابن أحمد الکاسانی (المتوفی : ٥١٧هـ) :

٩٥..... ٣-٦-٣-٢- ابن الهمام :

٩٥..... ٤-٦-٣-٢- بشیخی زاده :

٩٦..... ٥-٦-٣-٢- الشیخ نظام وجماعه از علماء الهند :

٩٦..... ٦-٦-٣-٢- فخر الدین الزیلعی الحنفی :

٢-٦-٣-٢- فقهای شافعی : ٩٧.....

٩٧..... ١-٢-٣-٦-٢- محمد بن إدريس الشافعی :

٩٨..... ٢-٢-٦-٣-٢- زکریا بن محمد بن زکریا الأنصاری :

٩٩..... ٣-٢-٦-٣-٢- ماوردی :

٩٩..... ٤-٢-٦-٣-٢- ابن حجر الهیتمی :

١٠١..... ٥-٢-٦-٣-٢- إبراهيم الشیرازی أبو إسحاق :

١٠١..... ٦-٢-٦-٣-٢- غزالی أبو حامد :

٣-٦-٣-٢- فقهای مالکی : ١٠١.....

١٠١..... ١-٣-٦-٣-٢- مالک بن أنس :

١٠٢..... ٢-٣-٦-٣-٢- ابن رشد :

١٠٢..... ٣-٣-٦-٣-٢- شهاب الدین أحمد بن إدريس القرافي :

١٠٣..... ٤-٣-٦-٣-٢- ابن عبد البر بن عاصم النمري القرطبي :

١٠٣..... ٥-٣-٦-٣-٢- محمد بن أحمد الدسوقي :

٤-٦-٣-٢- فقهای حنبلی : ١٠٤.....

١٠٤..... ١-٤-٦-٣-٢- ابن سليمان المرادوی دمشقی الصالحی :

١٠٤..... ٢-٤-٦-٣-٢- ابن قدامه المقدسی :

١٠٥..... ٣-٤-٦-٣-٢- شمس الدین أبی عبد الله محمد بن عبد الله الزرکشی :

١٠٧..... ٤-٤-٦-٣-٢- ابن إدريس البهوتی :

٥-٦-٣-٢- مذهب ظاهریه : ١٠٨.....

١٠٨..... ١-٥-٦-٣-٢- ابن حزم الأندلسی القرطبي الظاهری :

٧-٣-٢- محدثین و فقهای مکتب اهل بیت (شیعه) علیهم السلام : ١٠٩.....

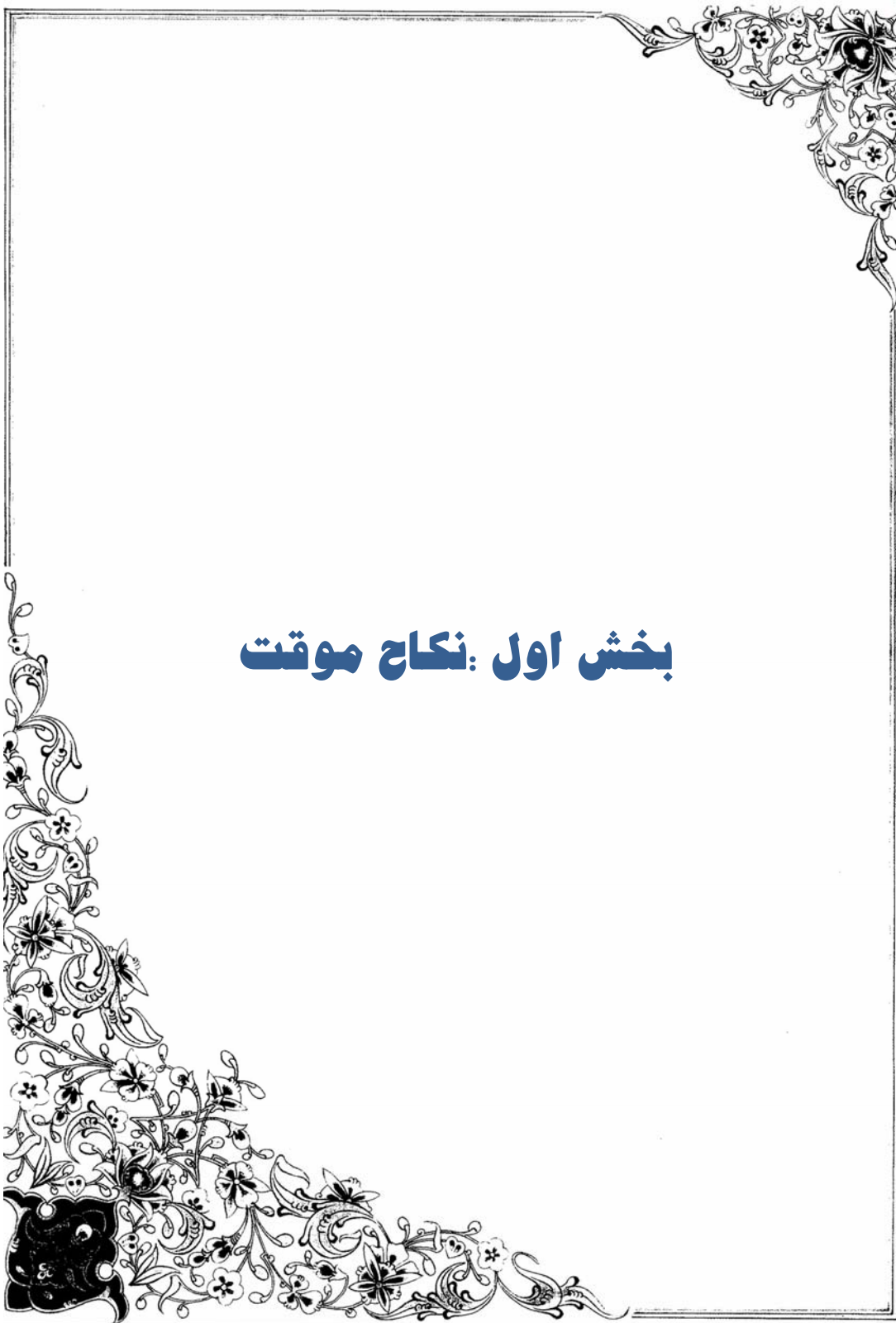
- ۱۰۹.....: ۲-۳-۷-۱- کلینی :
- ۱۱۲.....: ۲-۳-۷-۲- شیخ صدوق :
- ۱۱۵.....: ۲-۳-۷-۳- شیخ طوسی :
- ۱۱۵.....: ۲-۳-۷-۴- خواجویی :
- ۱۱۵.....: ۲-۳-۷-۵- نجفی، صاحب الجواهر:
- ۲- اجماع :** ۱۱۶.....
- ۴- عقل :** ۱۲۰.....
- فصل سوم : ادعای نسخ و جواب آن :** ۱۲۷.....
- ۱-نسخ با قرآن :** ۱۲۹.....
- ۱-۱-نسخ متعه با عده و طلاق و میراث و تعدد زواجات : ۱۲۹.....
- ۱-۱-۱- پاسخ : ۱۳۲.....
- ۱-۱-۱- آیات عده و طلاق وارث و تعدد زواجات ناسخ آیه متعه نیست : ۱۳۲.....
- ۱-۱-۱-۲- نکاح موقت فاقد احکام نکاح : ۱۳۳.....
- ۱-۱-۱-۳- ازدواج موقت از نظر ماهیت با ازدواج دائمی تفاوتی ندارد : ۱۳۴.....
- ۱-۱-۱-۵- روایاتی از اهل سنت صریحا نسخ را منکر می شود : ۱۳۴.....
- ۱-۱-۱-۶- نسخ با نهی رسول خدا صلی الله علیه وآله وسلم در غزوه خیبر: ۱۳۴.....
- ۱-۱-۱-۷- ادعای نسخ حلیت متعه توسط رسول خدا و نسخ آن توسط عمر: ۱۳۵.....
- ۱-۲- نسخ با آیه سوره مومنون : ۱۳۵.....
- ۱-۲-۱- جمهور اهل سنت برای تحریم متعه به چند وجه استدلال کرده اند : ۱۳۵.....
- ۱-۲-۱- پاسخ : ۱۴۰.....
- ۱-۲-۱-۱- آیه سوره مومنون مکی است و آیه متعه مدنی : ۱۴۰.....
- ۲- نسخ با سنت :** ۱۴۱.....
- ۲-۱- در جنگ خیبر:** ۱۴۲.....
- ۱-۲-۱-۱- نقد و تحلیل : ۱۴۴.....
- ۱-۲-۱-۱-۱- تحریم نکاح متعه در خیبر صحیح نیست : ۱۴۴.....
- ۱-۲-۱-۱-۲- تحریم نکاح متعه در سیره وارد نشده است : ۱۴۵.....
- ۱-۲-۱-۱-۳- نکاح متعه فقط سه روز مباح شده است : ۱۴۵.....

- ۱-۲-۲-۴- موقف امیر المومنین علی علیه السلام : ۱۴۶
- ۱-۳-۱-۱-۵- طعن و حقارت اهل علم به ابن عباس: ۱۴۷
- ۱-۳-۱-۱-۶- روایت رجوع ابن عباس از قولش ضعیف است : ۱۴۸
- ۱-۳-۱-۱-۷- ابن عباس امر به متعه می کرد : ۱۴۸
- ۱-۳-۱-۱-۸- ابن عباس قائل به تحریم متعه نشده : ۱۴۸
- ۲-۱-۱-۵- مشاجره ابن عباس با عبد الله بن زبیر : ۱۵۰
- ۲-۲- تحریم نکاح متعه در فتح مکه :** ۱۵۱
- ۲-۲-۱- نقد و تحلیل : ۱۵۳
- ۲-۲-۱-۱- ابن شهاب الزهری : ۱۵۳
- ۲-۲-۱-۲- سبره بن معبد الجهنی: ۱۵۴
- ۲-۲-۱-۳- خلاصه ایشکالات برتحلیل و تحریم در فتح مکه: ۱۵۹
- ۲-۲-۲- حجه الوداع :** ۱۶۰
- ۲-۳-۱- نقد و تحلیل : ۱۶۳
- ۲-۴- عمره القضاء :** ۱۶۳
- ۲-۴-۱-۱- نقد و تحلیل : ۱۶۵
- ۲-۵- سال اوطاس :** ۱۶۵
- ۲-۵-۲- نهی رسول الله یا عمر بن خطاب : ۱۶۶
- ۲-۶-۱- در حنین :** ۱۶۶
- ۲-۶-۱- تهمت به ابن عباس : ۱۶۶
- ۲-۶-۲- تحریم نکاح متعه در حنین از اوهمات است : ۱۶۷
- ۲-۷- غزوه تبوک :** ۱۶۷
- ۲-۷-۱- تحریم در غزوه تبوک خطا است : ۱۶۸
- ۲-۷-۲- سند حدیث ضعیف است : ۱۶۸
- ۲-۷-۳- این حدیث با حدیث عمر بن حریث و عمر بن حوشت تناقض دارد : ۱۶۸
- ۳- اجماع :** ۱۶۸
- ۳-۱- پاسخ : ۱۷۰
- ۴- عقل :** ۱۷۰

- پاسخ : ۱۷۱
- تحلیل و نتیجه گیری : ۱۷۱
- بخش دوم: ازدواج مسیار** ۱۸۰
- ۱- ویژگی ازدواج صحیح از دیدگاه اهل سنت : ۱۸۱
- الف - رکن در لغت : ۱۸۱
- ب - رکن در اصطلاح : ۱۸۱
- ۱-۱- ارکان عقد در مذاهب چهارگانه : ۱۸۲
- ۱-۱-۱- مذهب شافعی : ۱۸۲
- ۱-۱-۲- مذهب حنبلی : ۱۸۲
- ۱-۱-۳- مذهب مالکی : ۱۸۳
- ۱-۱-۴- مذهب حنفی : ۱۸۴
- ۱-۲- شروط نکاح** : ۱۸۵
- ۱-۲-۱- شروط مبطل نکاح : ۱۸۹
- ۱-۲-۲- شرایط صحت : ۱۹۰
- ۱-۲-۳- شرایط نفوذ : ۱۹۱
- ۱-۲-۴- شرایط لزوم : ۱۹۱
- ۱-۲-۵- مقاصد ازدواج : ۱۹۱
- ۲- انواع نکاح مسیار : ۱۹۱
- مبحث اول : آراء فقهاء در باره نکاح مسیار** : ۱۹۲
- ۱- علماء اهل سنت : ۱۹۲
- ۱-۱- قائلین به اباحه : ۱۹۲
- ۱-۲- قائلین به حرمت : ۱۹۵
- ۱-۳- قائلین به توقف : ۱۹۸
- ۲- علماء شیعه : ۱۹۸
- ۲-۱- آیه سیستانی : ۱۹۸
- ۲-۲- آیه بهجت : ۱۹۹

۱۹۹	۳-۲- صافی گلپایگانی :
۱۹۹	۳-۲- آیهٔ ا...مفتی الشیعه :
۲۰۰	۴-۲- أبطحی : :
۲۰۰	مبحث دوم : ادله مشروعیت و عدم مشروعیت نکاح مسیار :
۲۰۰	الف (ادله مشروعیت :
۲۰۲	ب(ادله عدم مشروعیت :
۲۰۹	ت (نقد ادله عدم مشروعیت :
۲۱۵	ث(ترجیح :
۲۱۶	ج (اخاتمه :
۲۱۶	ح(دو نکته :
۲۱۹	خ(آرزبایی و نتیجه گیری:
۲۲۱	بخش سوم : مقارنه بین ازدواج دائم و موقت و مسیار.....
۲۲۲	مبحث اول : احکام ازدواج موقت و مسیار :
۲۲۳	۱- احکام و شروط نکاح متعه :
۲۲۷	۲- احکام و شروط نکاح مسیار :
۲۲۸	مبحث دوم : مقارنه بین ازدواجهای دائم و موقت و مسیار:
۲۲۸	تشابهات :
۲۲۸	مشترکات :
۲۲۸	۱- جنبه های مشترک بین نکاح متعه و دائم :
۲۲۹	۲- جنبه های مشترک بین نکاح دائم و و مسیار:
۲۲۹	۳- جنبه های مشترک بین نکاح متعه و مسیار :
۲۲۹	مفارقات :
۲۲۹	۱- تفاوت های ازدواج دائم و موقت :
۲۳۰	۲- تفاوت های ازدواج مسیار و موقت:
۲۳۲	۳- تفاوت های ازدواج دائم و مسیار :
۲۳۳	جمع بندی و نتیجه گیری :

۲۴۳	فهرست منابع:
۲۴۳	کتاب نامه :
۲۶۲	منابع اینترنتی :
۲۶۳	نرم افزارها :
۲۶۳	فهرست مفصل:

بخش اول: نکاح موقت